

V vrsti svojih že tradicionalnih poučnih izletov je škofjeleško Muzejsko društvo leta 1961 priredilo izlet na Kras. Udeležencev je bilo 29. Pod vodstvom Lovra Planine so se peljali v nedeljo 28. maja skozi Ljubljano in Planino v Rakovski Skočjan. Med potjo so se nekajkrat ustavili, da so spoznali značilnosti Barja in Planinskega polja. Po enosmerni cesti so obkrožili Rakovo dolino, ogledali Mali naravni most in udorne kotline pod njim, šli pod Veliki naravni most in se tako seznanili z glavnimi značilnostmi tega zanimivega naravnega parka, ki ga je do osvoboditve javnosti ljubosumno zapiral tedanji lastnik knez Windischgrätz. Mimo Ravbarkomande so nato nadaljevali vožnjo čez Razdrto in Divačo v Matavun. V spremstvu jamskih vodnikov so se spustili k staremu vhodu v Skočjanske jame in spremljali Notranjsko Reko skozi Mahorčičevo in Mariničevo jamo, skozi Malo in Veliko dolino, si ogledali slap in Tomičevo jamo, v kateri je živel človek kamene dobe, nato pa šli v lepo razsvetljeno glavno jamo, kjer Reka dokončno izginja v podzemlje. Poslušali so razlago o odkrivalteljih jam, o delovanju vode v podzemlju, o nastanku ponvice, o mlademu in staremu delu jame ter o nadaljnjem toku Reke in pri Hankejevem mostu nazorno spoznali mogočno razsežnost podzemeljskih prostorov. Skozi Tiho jamo in predor so se po dvehurni hoji, polni vtisov, znašli spet pod svetlim nebom v Globočaku, kjer jim je vodja izleta pomagal s čašico konjaka »dušo privezati«. Nad Globočakom so spet zasedli avtobus in se odpeljali v Divačo h kosilu v gostilni Risnik.

Skozi Senožeče, Landol in Bukovje so nato prispeli v Predjamo, obiskali Kobenclejev grad iz 16. stoletja ter stari grad Erazma Predjamskega, o katerem je znana romantična zgodba, kako ga je leta 1484 oblegal tržaški glavar Gašper Ravbar. To pot je bila grajska zbirka orožja, orodja, oprave, raznih izdelkov in starega denarja edino, kar so si izletniki ogledali muzejskega, saj je nudil Kras s svojimi površinskimi in podzemeljskimi posebnostmi dovolj zanimivosti za obogatitev spoznanj. Kakor upošteva naš loški muzej poleg zgodovinskih zanimivosti tudi naravne značilnosti ozemlja, tako so muzejski izleti namenjeni tudi proučevanju naravnih posebnosti po drugih delih Slovenije.

Na povratku so udeleženci krenili k novemu Turističnemu domu pri Pivki jami.

Ko so se razgledali z razgledišča, so se spustili po skalnih stopnicah v 60 m globoko brezno k vhodu v jamo, kjer se Pivka vali proti neznani podzemeljski strugi, ki jo po dveh kilometrih privede v Planinsko jamo. Skozi predore in galerije, od koder so lepi pogledi na razsvetljeno reko, so prešli Pivko jamo in po umetnem rovu dospeli v Črno jamo, imenovano po temni sigi. Njena Velika dvorana kaže enako veličastnost kakor Postojnska jama, s katero jo veže pol kilometra dolg umetni predor. Pri odprtini z železno ograjo, skozi katero so se med vojno vtihotapili partizani, da so Nemcem zažgali zalogo bencina v Postojnski jami, je ekskurzija zapustila podzemeljski svet in se po 20 m globoki udorni dolini vrnila k Turističnemu domu na kratek oddih pred vožnjo nazaj v Loko.

France Planina

KRONIKA MUZEJSKEGA DELA V SKOFJI LOKI

1960

7. januarja. — Seja muzejskega sveta razpravljala o letnih prireditvah na loškem gradu. V Poljanah odkrito novo arheološko najdišče, kjer je bila najdena rimska fibula.

21. januarja. — Tovarna »Motor« pristopila k ustanovnim članom Muzejskega društva in plačala ustanovnino 10.000 din.

10. februarja. — Seja muzejskega sveta obravnavala predlog muzejskega predračuna. Sprejeti so bili sklepi, naj se vsako leto v oktobru seji predloži predlog muzejskega predračuna; preprečiti se mora odnašanje muzejski starin z našega terena; voditi evidenco rednih naročnikov Loških razgledov; dokončati je treba restavratorska dela na spodnjem delu Grabna in čimprej urediti dohod do gradu ter pri tem odpreti historično pot v grad in glavni grajski vhod; urediti kapelo, pobarvati stene, restavrirati in postaviti dražgoške oltarje (delo in stroške si delita republiški zavod za spomeniško varstvo iz Ljubljane in muzej).

10. marca. — ObLO Skofja Loka izdal razglas za vso občino, da je strogo prepovedano odnašanje muzejskih predmetov z loškega terena. Izdelane muzejske opozorilne table in nameščene pred pošto, na železniški postaji in na gradu. V marcu je bila v Ljubljani seja strokovnega sveta za ureditev Grabna, ki je soglasno sprejela naslednja načela: vedno zastopati historično stališče, poudariti historične